

ONE TWO TREE!

LESPAKKET ONDERBOUW

BESTE LEERKRACHT,

LEUK DAT U DEZE LESSENSERIE GEBRUIKT OM SAMEN MET UW LEERLINGEN AAN DE SLAG TE GAAN MET DE ACTIE ONE, TWO, TREE! IN DIT LESPAKKET NEMEN DE HOOFDPERSONEN EBO EN MELODY UW LEERLINGEN MEE NAAR UGANDA. DE KINDEREN LEREN MEER OVER UGANDA EN WAAROM VEEL KINDEREN NIET NAAR SCHOOL GAAN. ZE VERGELIJKEN HUN WERELD MET DIE VAN EBO EN MELODY EN HOREN HOE ZIJ HUN STEENTJE KUNNEN BIJDAGEN AAN GOED ONDERWIJS VOOR UGANDESE KINDEREN.

WE WENSEN U VEEL SUCCES EN PLEZIER MET DE ACTIE. SAMEN BOUWEN WE EEN ÉCHTE SCHOOL VOOR EBO EN MELODY!

1. STARTOPDRACHT ONE, TWO, TREE

TIJDSINDICATIE

20 MINUTEN

BENODIGDHEDEN

- Het filmpje dat te vinden is op de website www.zoa.nl/onetwotree
- Digitaal schoolbord om het filmpje af te spelen
- Het startverhaal van Ebo en Melody (Bijlage 1)

Voordat u aan de slag gaat met de opdrachten uit dit lespakket is het aan te raden eerst het filmpje te bekijken die u kunt vinden op onze website. De kinderen krijgen hierdoor een beeld van het leven in Uganda en het project waarvoor zij aan de slag gaan.

BESPREKEN

Besprek na afloop het filmpje.

- Wat hebben de kinderen gezien?
- Wonen deze kinderen hier vlakbij of ver hier vandaan?
- Waarom kunnen veel kinderen niet naar school? Wie heeft dat begrepen?

Door wat vragen te stellen over het filmpje zullen de kinderen het beter begrijpen (de grote lijnen).

Vertel uw leerlingen dat ze de komende dagen/ weken aan de slag gaan met de actie One, two, tree! Een actie waarmee we samen gaan zorgen voor onderwijs in het noorden van Uganda.

Laat de poster van de actie zien en stel Ebo en Melody aan de kinderen voor. Vertel dat we meer gaan horen over het leven van Ebo en Melody en hun leven in het verre land Uganda.

Lees vervolgens het startverhaal voor. Dez vindt u in bijlage 1

2. INTRODUCTIE OP UGANDA

TIJDSINDICATIE

20 MINUTEN

BENODIGDHEDEN

- Een wereldbol

Voor jonge kinderen is het nog lastig om te begrijpen dat we onderdeel zijn van de wereld met veel landen, andere culturen, verschillend klimaat etc. Toch is het goed om kort te bespreken welke kinderen we gaan helpen met One, two, tree en waar dat vreemde verre land ligt. Aan de hand van de wereldbol kunt u met uw leerlingen hierover in gesprek gaan.

BESPREKEN

We hebben het verhaal gehoord van Ebo. Ebo woont niet hier in Nederland, maar in een land hier ver vandaan.

- Wie weet nog hoe het land heet?
Vertel dat Ebo inderdaad in Uganda

woont. Dat is een land in Afrika. Wijs het aan op de wereldbol.

- Laat de evenaar zien en vertel dat de landen die daar dichtbij liggen warm zijn en hoe verder je er vandaan gaat hoe kouder het wordt. Ligt Nederland er dicht bij? En Afrika?
- Welke stukken op de wereldbol liggen er het verst vandaan? (noord en zuidpool)
- Wat weten de kinderen daarvan? Het is er koud dus het klopt.
- Welke dieren leven er in Afrika?
- Wat weten de kinderen over de mensen die er wonen?
- Als je naar Uganda wil, hoe moet je daar dan komen? (vliegtuig).

3. ZELF SPEELGOED MAKEN

TIJDSINDICATIE

20 MINUTEN

BENODIGDHEDEN

VOOR DE BAL

- Plasticzakken
- Touw

VOOR HET RINGENSPEL

- Kartonnen bordjes, 5 per kind.
- Schaar
- Verf
- Keukenrol
- Tape of plakband

Overal waar kinderen wonen vind je speelgoed. Maar niet overal zijn speelgoedwinkels. Kinderen in Uganda hebben geen/ weinig speelgoed om mee te spelen. Gelukkig zijn kinderen erg vindingrijk en kunnen ze ook zelf speelgoed maken.

Een goed voorbeeld is een voetbal. Op school hebben de kinderen net als bij ons pauze. Een bal om mee te spelen is er vaak niet. Kinderen maken hierdoor hun eigen bal met plastic en touw.

In deze les leren de kinderen dat ze met eenvoudig materiaal zelf, net als leeftijdgenootjes in Uganda, speelgoed kunnen maken. Ze zullen ervaren dat het zelf maken en er mee spelen erg leuk kan zijn.

OPDRACHT

BESCHRIJVING VOETBAL

STAP 1

Maak een grote bal van plastic zakken (een plasticzak kan ook gevuld worden met zacht opvulmateriaal).

STAP 2

Wikkel het touw rondom de bal. Lekker stevig. Zorg dat de bal rond wordt.

STAP 3

Kan de bal al rollen? Is hij stevig? Probeer het buiten uit en ga voetballen met je vriendjes!

BESCHRIJVING RINGENSPEL

STAP 1

Knip een grote cirkel uit vier bordjes. Dit worden de ringen.

STAP 2

Verf de ringen in verschillende kleuren.

STAP 3

Knip de keukenrol vier keer in. Zo ontstaan er vier plakstroken. Plak de keukenrol op het vijfde bordje vast met tape of plakband (zie foto).

STAP 4

Het ringenspel is af. Gooien maar!

4. ZIEK ZIJN

TIJDSINDICATIE

45 MINUTEN

BENODIGDHEDEN

- Grote vellen voor woordveld.

In deze les leren de kinderen dat het voor gehandicapte kinderen in Uganda vaak niet mogelijk is om naar school te gaan. In de onderwijsprojecten in Uganda richt ZOA zich juist ook op kinderen met een handicap. Zo vinden we het belangrijk dat de scholen goed toegankelijk zijn. Als verwerking maken de kinderen een mooie kaart of tekening voor een kind/kinderen in Uganda ter bemoediging.

BESPREKEN

Als je ziek bent is hier alles goed geregeld. De dokter is dichtbij en onderzoekt je als je ziek voelt. Ook kinderen met een handicap kunnen bij ons naar school. Soms hebben ze wat hulp nodig. Zoals we hebben gehoord in het verhaal, is dat voor Ebo wel anders. Als je in Uganda ziek bent, zijn de dokter en het ziekenhuis vaak ver weg. Papa's en mama's hebben geen auto en geen geld om medicijnen te kopen.

- Waarom kon Ebo niet naar school?
- Wat vond hij daarvan?

- Kennen uw leerlingen kinderen (misschien wel in de klas of op school) die een beperking hebben of ziek zijn? *Tijdens dit kringgesprek moet het duidelijk worden dat Ebo gehandicapt is. Hij kan niet meer lopen op zijn been. Bespreek eventueel met elkaar hoe het kan dat er gehandicapte kinderen zijn.*

Leg uit dat het in Uganda heel anders is om gehandicapt te zijn dan in Nederland. De verschillen worden besproken in een woordveld.

- Wat weten de kinderen van gehandicapt zijn in Nederland? *Schrijf de woorden op en verduidelijk eventueel met simpele tekeningetjes. Naar voren moet komen dat alle kinderen in Nederland naar school gaan. Met- of zonder beperking. Iedereen hoort erbij!*
- Wat weten de kinderen van gehandicapt zijn in Uganda? *Schrijf de woorden op en verduidelijk eventueel met simpele tekeningetjes. Naar voren moet komen dat kinderen die gehandicapt zijn in Uganda vaak niet naar school gaan. Hoe zou dat komen?*

OPDRACHT

BENODIGDHEDEN

- Lege kaarten (A5) of wit A4 papier.
- Kleurpotloden/ stiften/ krijt.

POST

Zullen we met elkaar kinderen in Uganda blij maken met een mooie tekening (groep 1/ 2) of kaart (groep 3/ 4)? Je krijgt zo een wit vel papier/ lege kaart. Maak hier een mooie tekening op. In groep

3 en 4 kunnen de kinderen misschien ook wel wat naar de kinderen schrijven. We sturen de kaarten en tekeningen op naar ZOA. Zij zullen de post doorsturen naar scholen in Uganda.

BEWEGEN

BENODIGDHEDEN

HEFFEN EN DRAGEN

- Per drie kinderen 1 stok

DUO LOOP

- Zet een parcours uit en zorg per twee leerlingen voor een lint.

In de onderstaande gymopdrachten staat elkaar helpen en/ of bewegen met een handicap/ hindernis centraal:

HEFFEN EN DRAGEN

Twee kinderen dragen de stok tussen zich in. De derde gaat op de stok zitten. Sla je armen om de schouders van de dragers. De dragers lopen naar de overkant. Als het te zwaar wordt laten ze dit weten, zodat het derde kind er rustig vanaf kan. De kinderen zorgen dat iedereen een keer aan de beurt komt.

TIKKERTJE, MAAR NET EVEN ANDERS

De kinderen spelen tikkertje, maar let op: als je getikt wordt ben jij de tikker, maar je houdt ondertussen je hand op de plaats op je lichaam waar je getikt bent.

DUO LOOP

Twee kinderen worden bij de enkels aan elkaar vastgemaakt met een lint (of panty). Samen lopen ze een parcours. Eventueel kunt u er een wedstrijd vorm van maken.

5. OUDERS HELPEN

TIJDSINDICATIE

45 MINUTEN

BENODIGDHEDEN

- Een A4 papier.
- Oranje en bruine verf.
- Stiften/ krijt/ kleurpotloden.
- Zwart papier, rondjes (de hoofden) al uitgeknipt voor de kleuters.
- Papier om de kruiken voor op de hoofden te knippen of eventueel het pictogram van de jerrycan.

Een reden dat veel kinderen niet naar school gaan is omdat ze thuis hun vader en moeder moeten helpen.

De gezinnen zijn vaak groot en iedereen moet een steentje bijdragen. Meisjes moeten water halen, koken, wassen en schoonmaken. Daarnaast zorgen ze vaak voor jongere broertjes en zusjes. Jongens hebben de taak om de dieren te passen of op het land mee te werken.

In deze opdracht knippen, plakken, kleuren en verven de kinderen Afrikaanse kinderen die water sjouwen op hun hoofd. Om de opdracht wat realistischer te maken kunt u in plaats van de kruik op het hoofd ook een jerrycan op het hoofd laten maken.

BESPREKEN

- Welke klusjes moeten jullie wel eens doen van je vader of moeder?
- Zijn er kinderen die veel moeten doen en juist kinderen die weinig hoeven te doen?
- Welke klusje is leuk en welke is minder leuk?

- Heeft zo'n klusje er wel eens voor gezorgd dat je niet naar school kon?

Vertel dat veel kinderen in Uganda klusjes moeten doen. Vertel het volgende verhaal over het neefje van Ebo:

Het neefje van Ebo heet John. Zijn taak is om voor de geiten van zijn vader te zorgen. Iedere dag gaat hij met hen op pad om groen gras en water te zoeken wat de geitjes kunnen eten en drinken. Johns papa en mama hebben niet zoveel geld en eten maar één keer per dag. Als John op de geitjes past doet hij dit dus met een lege maag. Pas als hij thuis komt krijgt hij eten. Het is hard werken voor John! Zijn ouders vinden het jammer dat John niet naar school kan, maar het zorgen voor de geiten is belangrijker.

- Hoe vinden jullie dit voor John?
- Hoe zou jij het vinden om niet naar school te gaan en iedere dag op de geitjes te passen?

OPDRACHT

WATERSJOUWEN

Ugandese kinderen moeten niet alleen op geiten en koeien passen, maar moeten ook water halen, schoonmaken, kleren wassen (met de hand) en op jongere broertjes en zusjes passen. Water halen is een taak voor de kinderen. De kinderen hebben geen kraan in huis, maar moeten naar een waterput lopen. De kinderen sjouwen het water op hun hoofd.

Wij gaan vandaag Afrikaanse kinderen maken die water sjouwen op hun hoofd (laat voorbeeld zien). Jullie maken zelf de poppetjes en zorg voor mooi gekleurde kleren.

STAP 1

Plak het hoofd op een wit vel papier.

STAP 2

Teken het lijf. Kleur het lijf in met veel verschillende kleuren.

STAP 3

Knip armen, benen en de waterkruik uit. Plak ze op. Zorg er voor dat een arm de kruik vast houdt.

STAP 4

Verf de achtergrond met oranje en bruin.

6. EEN KIJKDOOS MAKEN

TIJDSINDICATIE

OP VERSCHILLENDE MOMENTEN,
TOTAAL 3 UUR.

BENODIGDHEDEN

PER LEERLING

- Een schoenendoos per leerling.
- Ebo en Melody uitknip-figuur, geprint op dik papier (bijlage 2).
- Uitknip-figuur schooltje, geprint op dik papier (bijlage 3) voor de kleuters.
- Karton om school te bouwen voor groep 3 en 4.
- Schaar.
- Lijm.
- Potloden en stiften.
- Tijdschriften om kleuren uit de scheuren.
- Verf.
- Eventueel zand voor op de bodem

We ronden de lessen van One, two, tree af door een kijkdoos te maken met hierin Ebo en Melody die naar school kunnen gaan. De boom is niet meer nodig, in de kijkdoos maken de kinderen een school. De kijkdoos kunnen de kinderen gebruiken om ouders, familie en burens te laten zien waar de afgelopen dagen/ weken over gesproken is en waar voor gespaard is: een échte school voor Ebo en Melody. De boom krijgt dus geen plaats in de kijkdoos, maar wel een mooie school. Voor de jongste kinderen is er een uitknip-figuur. Wellicht kan groep 3 en groep 4 al wel zelf een schooltje bouwen met bijvoorbeeld karton.

DE LES

Leg uit dat de laatste les is aangebroken waarin ze aan de slag gaan met One, two, tree. In een kijkdoos gaan we een échte school maken voor Ebo en Melody.

Laat kinderen zelf nadenken hoe hun kijkdoos er uit komt te zien. Help ze op weg met wat tips:

- Geef de wanden een kleur. Groen/ oranje/ bruin.
- Vouw, knip en plak een school waar Ebo en Melody naartoe gaan (laat de kinderen proberen dit in 3-D te maken, voor de jongste kinderen kunt u de bijlage gebruiken).
- Bedenk zelf wat er nog meer te zien is in de kijkdoos. Wat speelgoed, andere kinderen, een juf of meester misschien?
- Vergeet het gat niet te knippen waar de mensen doorheen moeten kijken.

BIJLAGE 1 INTRODUCTIEVERHAAL ONE, TWO, TREE!

DE DROOM VAN EBO

GESCHREVEN DOOR AB JANSEN

Dromen. dat doen we allemaal wel eens. Dromen dat je op vakantie bent, lekker spelend op het strand in de warme zon. Dromen van een grote speeltuin met een hele lange glijbaan. Dromen van avonturen die je met je beste vriendje beleeft...

Dromen dat je op school zit? Bezig met sommen maken? Moeilijke letters aan het leren? Een ingewikkeld werkje aan het maken? Dat hoor je niet zo vaak. Ebo van 7 droomt wél vaak over school. Dat hij erheen loopt, zijn plekje in de klas opzoekt en de meester hem een beurt geeft. Hij heeft het allemaal al een keer voorbij zien komen in zijn slaap. Weet je hoe dat komt? Omdat Ebo in het echt nog nooit naar school is geweest. Hoe dat komt? Ik vertel het je zo.

Eerst even iets over het land waar Ebo woont: Uganda. Uganda ligt in Afrika, zo'n beetje bij de evenaar. Het is er tropisch, met veel zon en soms veel regen, maar altijd warm: 25, 35 graden. In Nederland ligt iedereen bij zo'n temperatuurtje op apegapen.

Zo, nu weet je waar Ebo woont. Maar hoe komt het dat hij nog nooit naar school is geweest, terwijl hij toch al 7 jaar is? Dat is omdat Ebo maar één been heeft waar hij op kan lopen en hierdoor op krukken strompelt. En omdat het schooltje waar hij naartoe zou kunnen, een uur lopen is van huis en ook nog eens alleen via een hobbelig zandpad is te bereiken. Daarom zit Ebo thuis, want op krukken naar school gaan en weer terug, dat is niet te doen.

Ebo werd 7 jaar geleden geboren in een klein hutje. Gemaakt van riet en klei. Pas toen hij oud genoeg was om te gaan kruipen zagen zijn vader en moeder dat dit niet goed lukte. Het rechterbeen van Ebo wilde niet meewerken en hing er steeds slap bij. Toen Ebo 3 jaar was en nog altijd niet kon lopen, had zijn vader genoeg centjes gespaard om Ebo mee te nemen naar het ziekenhuis. „De dokter zal vast weten wat je mankeert Ebo” zei papa „hij kan ons helpen”. De reis naar het ziekenhuis was erg lang. Uren zat hij in kleine warme busjes, volgepakt met mensen, dieren,

tassen en koffers. Toen hij eindelijk bij het ziekenhuis aankwam moest hij nog lang wachten in de brandende zon totdat hij aan de beurt was.

De dokter zag er moe uit en de zweetdruppeltjes stonden op zijn hoofd. Hij onderzocht het been van Ebo en zei al snel „Helaas, hier is niets aan te doen. Je been is verlamd. Je zal er nooit op kunnen lopen. Ik kan je niet helpen”. Ebo was te klein om te begrijpen wat de dokter had gezegd, maar hij zag het verdriet in de ogen van zijn vader toen ze weer naar huis terug gingen. Vanaf die dag werd er niet meer gesproken over het verlamde been van Ebo. Maar hoe ouder hij werd hoe meer hij door had dat hij anders was dan andere kinderen. Hierdoor voelde Ebo zich vaak verdrietig.

Iedere dag is 't hetzelfde saaie liedje: dan gaat zijn moeder weg om op hun stukje land te werken, en hij blijft alleen achter. Waar Ebo's vader is? Hij zou het niet weten, want die is twee jaar geleden weg gegaan en nooit meer terug gekomen. Dat saaie liedje van iedere dag kende nog een refrein: de kinderen uit het dorp die langskomen als ze naar school gaan. „Ha, Ebo!” roepen ze dan als ze hem zien zitten. Maar veel tijd om te kletsen is er niet, want het schooltje is een uur lopen en dan moet je niet teveel treuzelen onderweg. Soms hoort Ebo in de verte kinderen zingen, luid lachen of roepen, en denkt hij: „Wat zouden ze nu aan het doen zijn? Kon ik maar even een kijkje nemen bij school, dan wist ik het”. Dat heeft hij ook wel eens gedaan hoor. Is hij met zijn krukken op pad gegaan, het zandpad af. Maar toen hij na uren ploeteren bij het schooltje aankwam werd hij er niet vrolijker op: stond ie daar toe te kijken hoe andere kinderen achter elkaar aanrenden en plezier maakten. En toen ze weer naar binnen moesten, had hij het nakijken.

Heb je gehuild? vroeg zijn opa, toen Ebo weer terug was bij de hut. „Neu” reageerde hij. „Ik zie het toch”, hield opa vol. Ebo's opa en oma waren de enigen die af en toe bij hem kwamen kijken als zijn moeder op het veld was.

Alleen thuis zitten is soms ook best spannend. Zoals die keer dat er een iemand op het erf verscheen die Ebo niet kende. Ebo zag aan zijn gezicht dat die vent iets

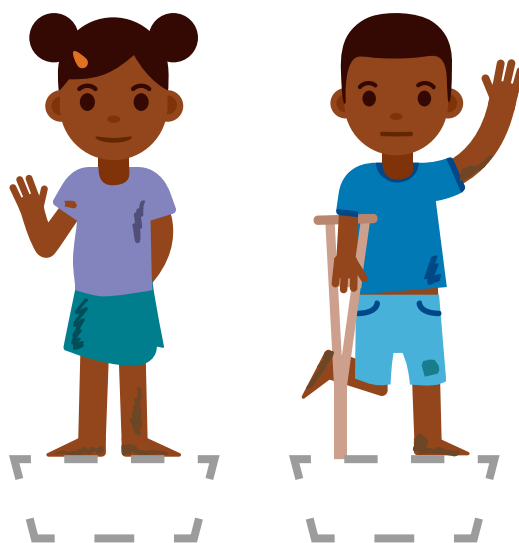
wilde stelen, maar toen hij Ebo zag maakte hij dat hij weg kwam. Ebo's hart bonsde enorm toen hij oog in oog met die kerel stond: het had ook anders kunnen aflopen, want een kreupele jongen heb je zo omver geschopt.

Opa probeerde hem wel eens te troosten door te vertellen dat er meer kinderen niet naar school konden omdat ze een handicap hadden. Zo was er voor de dove Elisabeth, een paar dorpen verderop, ook geen plek op school, omdat er geen meesters waren die haar met gebaren konden leren om te rekenen of te schrijven. En dan was er nog Thomas, die blind was en ook alle dagen bij het hutje van zijn ouders zat. Ook voor hem was er op school niemand die kon helpen bij het maken van sommen of het schrijven. En opa wist nog veel meer namen te noemen: allemaal kinderen die alleen achterbleven als dorpsgenootjes of hun broers of zusjes naar school gingen. „Raar eigenlijk”, dacht Ebo, „dat we elkaar niet eens kennen, terwijl we allemaal met hetzelfde zitten: we kunnen niet naar school, maar willen wel graag”.

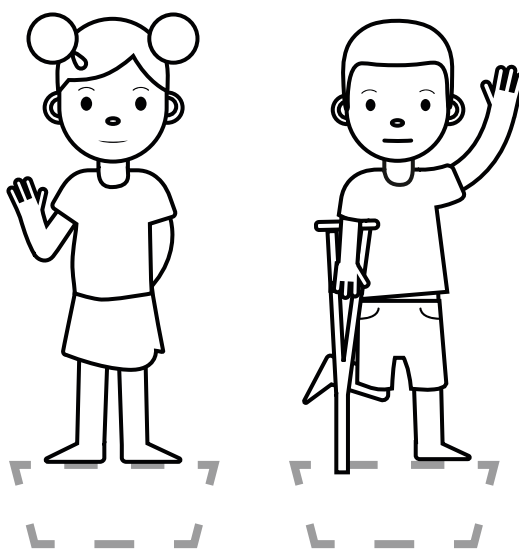
Vorige week kwam opa weer vertellen over de vele kinderen die, net als Ebo, alle dagen thuis zaten vanwege hun handicap. „Waarom vertelt u dat?”, reageerde Ebo een beetje boos. „Dat weet ik toch al”. „Maar nu ga ik er iets bij zeggen”, reageerde opa, en toen vertelde hij over plannen om een nieuw schoolgebouw neer te zetten, dat ook geschikt was voor kinderen zoals Ebo. Kinderen konden er met een rolstoel naar binnen, en voor kinderen die doof of blind zijn zou een speciale juf of meester komen. Ebo zou een rolstoel krijgen, waarmee hij veel gemakkelijker op school kon komen, tenminste als er klasgenootjes waren die hem zouden helpen. „Dat gaan we ook regelen”, zei opa met een grijns. „Iedere dag is er een jongen of meisje uit je klas die jou gaat duwen”.

Opa legde nog uit dat mensen in „Holland” daarvoor zouden gaan zorgen – ze gingen daar geld voor inzamelen en een speciale organisatie, ZOA, zou dat dan gaan gebruiken om die school te bouwen. Waar Holland precies lag? Ook opa had geen idee, maar voor Ebo gaf dat helemaal niks. Hij was al helemaal aan het wegdromen, richting zijn schooltje, het klaslokaal, zijn tafeltje en bankje, zijn schrift en pennen: het zou allemaal echt gaan worden.

BIJLAGE 2

UITKNIPFIGUREN EBO EN MELODY
VOOR IN DE KIJKDOOS

BIJLAGE 3

UITKNIPFIGUUR SCHOOL
VOOR IN DE KIJKDOOS

